

Historische wandeling centrum Vierlingsbeek.

Start Herberg Thijssen in het centrum, aan het Vrijthof.

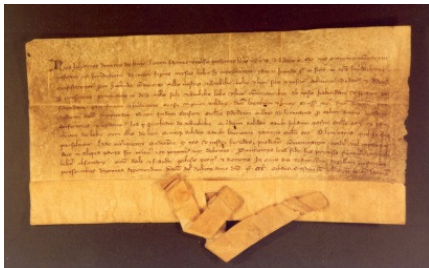
Vrijthof / Friethoff/ Vrijplaats, kerkhof, begraafplaats, maar het kan ook een ommuurde plaats bij de kerk voor kloosterlingen zijn geweest (volgens Herman Jan van Cuijk). Er is echter (nog) niets gevonden wat die veronderstelling bevestigt. Hier genieten we van koffie en bij mooi weer buiten op het terras.

Vanaf ± het jaar 1000 maakte BEEK, BEKE (Vierlingsbeek) deel uit van Het Land van Cuijk. De Merletten in het wapen en in de vlag van Vierlingsbeek herinneren daar nog aan. Merletten, zijn symbolische vogels / eenden zonder snavel en poten.

Het wapen van Vierlingsbeek is een combinatie van de patroonheilige, de heilige Laurentius en het wapen van het land en de graven van Cuijk.

Het wapen werd ook al vermeld op schependomszegels. Van den Bergh noemt een zegel uit 1464, waarop het wapen al zou voorkomen

In 1308 wordt voor het eerst de naam Beek of Beke op papier geschreven, d.w.z. op kostbaar perkament, (14 x 7 cm) in het stuk worden de gemene gronden aan de inwoners van o.a. Beke / Beek toegewezen. De Sambeekse koster vertaalde dit document vanuit het Latijn in de toen gebruikte taal.

Op **15 okt 1294** schonk Jan heer van Cuijk, de novale tiendrechten, tiende op nieuwe gewassen of nieuw ontgonnen grond, voor de helft aan de pastoors van de verschillende Cuijklandse parochies. In November 1294 ging de pastoor van de Laurentius parochie, Arnoldus de Beke, akkoord met de regeling. Hiermee is voor de eerste keer de Laurentius parochie en zijn pastoor vermeld.

In een oorkonde opgemaakt 27 augustus 1374 treffen we voor het eerste de naam "Vierlincsbeec" aan. Dan wordt de priester Gerard van Voerlaer als pastoor benoemd van de kerk van Vierlincsbeec, verderop in de akte wordt dan weer van Beke geschreven. Deze oorkonde wordt bewaard in het klooster te St Agatha.

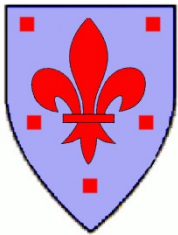

Veelal wordt aangenomen dat de naam Vierlingsbeek afgeleid is van het geslacht Vierlinc. Die hier tussen 1300 en 1400 heeft gewoond. Op het zegel staat zijn naam duidelijk leesbaar en wordt bewaard in Schloss Weeze, het staat op een oorkonde uit 1361

In 1357 was Jan Vierlinc met 6 geharnaste strijdmakers actief voor de hertog van Brabant in zijn strijd voor de rechten van opvolging. Samen met o.a. Jan de Bok van Mere en andere ridders uit deze omgeving. Op 17-5-1357, 13-10-1357 en op 31-5-1358 ontving hij daarvoor een geldelijke beloning. Dat hij in Vierlingsbeek gewoond heeft blijkt ook uit onderstaande oorkonde:

Op 21 Maart 1384 sturen Henrick van der Voert en Wyllem Verlynck van Angersum (beide uit Groeningen) een oorkonde aan: Jan Verlynck van Beeck, hun neef

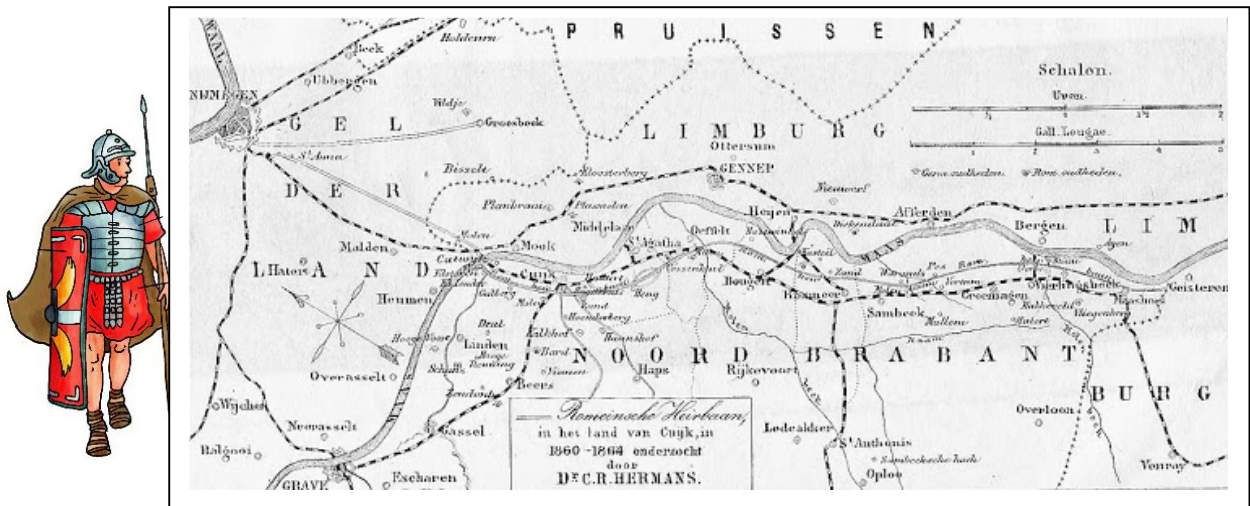
(*Rien van den Brand, Merlet, November 1974. pag. 165*).

Wyllem Verlynck, Jan Verlynck (Vierling) en Hendrik van de Woert (Voert) waren dus familie. Zij voerden ook hetzelfde wapenschild, een Franse lelie op een blauw veld met blokjes.

Hendrik van der W(V)oert zou gewoond hebben op kasteel de Voirt of de Voort. De naam **van de Voirt** komt later regelmatig voor als pachters van de watermolen.

Vierlingsbeek lag ook aan de Romeinse weg die vanuit Maastricht via Blerick, Vierlingsbeek, Cuijk naar Nijmegen liep, de Via Mosae. Aangelegd in de 1e eeuw. Het tracé bevindt zich tussen de Grotestraat en de Maas. Op de rand van de oever van de winterbedding van de Maas.

De weg was ongeveer 6 meter breed, ton rond aangelegd met in het midden een grindpakket van ongeveer 40 cm dik. Uit Noordbrabants oudheden C.R. Hermans 1865.

Tussen Blerick en Boxmeer zijn geen resten van de weg gevonden. Hermans stelde het tracé vast volgens optische aanwijzingen in het veld.

In de uiterwaarden van de Maas bevinden zich de al eeuwen oude maasheggen.

Niet voor niets het oudste cultuur landschap van Nederland genoemd.

In 2016 werd hier het Kampioenschap Maasheggen vlechtten gehouden

We starten onze wandeling vanuit de Herberg, rechtsaf in oostelijke richting

en komen bij het: **Oorlogs monument** geplaatst tegen de zijmuur van de RK Kerk.

Een uit bakstenen opgetrokken gedenkmuur met acht kruisen van witte natuursteen.

Op de kruisen zijn de namen van twintig oorlogsslachtoffers aangebracht.

Het oorspronkelijke monument werd door A. Meerstens ontworpen en door architect Valk uit Den Bosch verder uitgewerkt. Het monument heeft zijn huidige vorm en locatie in het voorjaar van 2000 gekregen. Jaarlijks op 4 Mei vindt er een herdenking plaats.

Daar achter:

De huidige kerk is in 1952 gebouwd, geïnspireerd op kerken uit de 5 e en 6e eeuw uit Noord-Italië, de zogenaamde basilica.

Op de 4 hoeken posteren de 4 evangelisten, uitgebeeld door hun symbolen: links voor /boven: Johannes (arend), vervolgens met de zon mee: Mattheus (mens), Marcus (leeuw) en Lucas (stier).

Naast de kerk staat de in 1960 gebouwde achthoekige toren , de zogenaamde campanile.

Boven de ingang staan de Parochie heiligen, Sint Laurentius, Antonius en Lucia. Antonius van de kapel uit Groeningen en Lucia van een kapel welke aan de Grotestraat stond, maar waarvan we de geschiedenis niet kennen.

Deze kerk is aan het eind van de Tweede Wereldoorlog (Okt 1944) verwoest.

De toren stortte neer op de plaats waar nu de bibliotheek is gevestigd.

Daar stond toen de monumentale Boerenleenbank, die geheel verwoestte werd.

Tegen de muur zijn nog enkele zeer oude grafzerken uit 1633 te zien.

In de kerk is een kruisgroep uit 1500 geplaatst. Hoe deze groep in Vierlingsbeek terechtgekomen is blijft onbekend. Mogelijk hebben de katholieken, bij de naasting van de kerk door de protestanten de beelden meegenomen naar hun schuilkerk in de Smakt.

Deze groep overleefde ook de verwoesting in 1944.

In tegen stelling tot de oude kerk heeft deze nieuwe kerk het altaar op het westen.

(de reden daarvan is dat in de oude kerk de ingang tegenover café Thijssen was en dat pastoor Jansen lange preken hield, waardoor sommige gelovige de kans waarnamen en even een borreltje genoten in het café. !!!!!)

De R.K. kerk is genoemd naar een zeer oude patroon heilige, Sint Laurentius. Een van de oudste patroon heiligen, dit wijst op de hoge ouderdom van de Laurentius parochie.

De kerk is gebouwd op een wat hoger gelegen deel, waar reeds in de vroege middeleeuwen een houten kerkje moet hebben gestaan

Dit houten kerkje is tussen het jaar 1000 en 1300 vervangen door een stenen gebouw, in het midden van de 15e eeuw werd dit Romaanse kerkje vervangen door een nieuwe kerk (laatgotische stijl) met een 60 meter hoge toren, die tot in de verre omstreken te zien was.

Oudste foto van de R.K. kerk, 1890-1895
Gemaakt voor de verhoging van de toren.

Historische feiten.

- ± 800 houten kerkje
- ± 1000-1300 eerste stenen kerkje
- onbekend..
- 1475 bouw nieuwe kerk
- 1500 bouw nieuwe kerk
- 1648 bouw schuilkerk in Smakt
- 1660 gebruik Lucia kapel, Vierlingsbeek
- 1708 bouw schuurkerk in Vierlingsbeek
- 1799 9 Nov. hevige storm schade toren
- 1800 oude kerk weer RK
- 1896 restauratie kerk + verhoging toren
- 1944 totale verwoesting
- 1946 bouw noodkerk
- 1952 bouw nieuwe kerk
- 1960 bouw nieuwe toren
- 2010 restauratie toren
- 2015 December kerk gesloten.

Links van ons: Het Vrijthof

Vroeger hebben er lindebomen op het Vrijthof gestaan. Aan een van deze bomen was een ketting vastgemaakt, waaraan een kaakbeugel (waarmee iemand te schande gezet werd), een "roede" en een "el" hingen. Deze laatste symboliseerde de positie van Vierlingsbeek in de middeleeuwen (vanaf 1403) toen men, enige tijd, een zekere mate van een vrije heerlijkheid was.

Een heerlijkheid is een gebied dat lokaal bestuurd mocht worden, maar wel bleef vallen onder de vaak op afstand regerende vorst. Dingen die men lokaal zelf mocht regelen (de zogenaamde heerlijke rechten) waren eenvoudige rechtspraak, het benoemen van lokale overheidsdienaren en het uitgeven van vele rechten die allemaal geld opleverden: zoals het heffen van tol, het molenrecht, het visrecht, het weiderecht, het houtrecht en het jachtrecht. Al die rechten hielden in dat de inwoners voor alles wat zij deden of gebruikten een bepaald deel van de opbrengst moest afstaan aan de lokale heerlijkheid.

Je kunt je dus wel voorstellen dat iedere lokale adel graag deze heerlijke rechten verkreeg.

Ook mocht men eigen maten en gewichten hanteren. Dat deze overeenkwamen met die uit Venray / Venlo is niet verrassend. De heer van Vierlingsbeek was toen Udo den Boese en deze onderhield nauwe banden met het hertogdom Gelre, waar Venray / Venlo deel van uit maakte.

Naar verluid zijn deze attributen in 1832, met uitzondering van de "el" uit de boom "gevallen". Ze zijn in bewaring gegeven bij de hr. Gerdessen de gemeente secretaris.

Deze onderhield een goed relatie met de Hr. C.R. Hermans de oprichter van het Noord-Brabants museum. Mogelijk zijn de attributen daar terecht gekomen.

Op het vrijthof is in een nieuwe paal geplaatst met een vraagteken:

De spiegel in de paal helpt de kijker om in zijn eigen ziel te kijken, zich te bezinnen en na te denken over zijn eigen gedrag. Zodat niemand te schande hoeft te worden gezet.

We vervolgen onze route oostwaarts tot bij **Huize Vrijthof**.

Ooit was dit Pension Boijmans aan het Vrijthof te Vierlingsbeek.

Thans woning van de familie van Groenland. Boijmans was van beroep kleermaker; zijn vrouw en dochter verzorgden het hotel en café. Reeds in 1891 was het café een geliefde plaats voor vele verenigingen. Het hoofd van de school; de Hr. D.H. Engelberts was hier in pension en richtte er de letterkundige sociëteit "Cambrinus" op.

Engelberts stond hier in de streek bekend als 'n groot dichter.

Tijdens de veemarkten en de jaarlijkse stierenkeuring op het Vrijthof was het druk in het café.

In het pension verbleven merendeels gepensioneerde personen uit Den Haag en Amsterdam, die van de Vierlingsbeekse rust kwamen genieten.

Het pension werd in de huidige toestand verbouwd door H. Havens in 1932.

Er zijn aanwijzingen dat voorheen hier Herberg "De Gouden Leeuw" was gevestigd.

Tegenover huize Vrijthof gaan we linksaf. **Het raadhuis/gemeentehuis/Hotel Concordia**.

Mooi. Zo'n centrum midden in het dorp. De naam is zo gek nog niet, want dit zalencentrum is vernoemd naar de Romeinse godin van de eendracht en harmonie.

Eendracht dus in dit dorps huis waar de burgers van Vierlingsbeek regelmatig samenkomen.

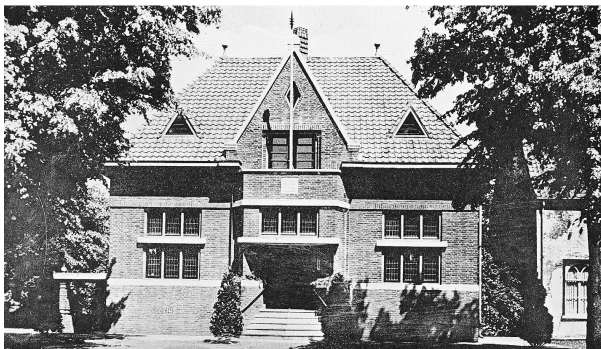
En de plaatselijke harmonie –nog altijd actief en springlevend - treedt er regelmatig op.

In de kelders, van dit gebouw, heeft de Stichting "**De Oude Schoenendoos**" haar archief.

Oorspronkelijk werd er op deze plek een schuurkerk gebouwd in 1708, met de resten van een oude schuilkerk welke in 1648 in de Smakt werd gebouwd, nadat de reformatie was begonnen. In 1800 stond men het gebouw af aan het nieuwe gemeente bestuur om het in te richten voor raadhuis, school en onderwijzers woning.

Rond 1826 werd een nieuwe school gebouwd aan de Grotestraat en werden de oude klas lokalen gebruikt voor verenigingen. Ook de burgerwacht had hier zijn munitie opgeslagen wat in 1928 fataal werd toen er brand in het gebouw uitbrak, de gehele gemeente administratie ging daarbij verloren en ook veel van de Vierlingsbeekse geschiedenis.

In 1929 werd er een nieuw raadhuis officieel in gebruik genomen. De officiële opening vond plaats in Mei van dat jaar. Het raadhuis werd in de oorlog zwaar beschadigd, nadat het hersteld was is het weer als gemeentehuis in gebruik genomen.

Rond 1970 vond het gemeentebestuur het noodzakelijk om een nieuw gemeentehuis te bouwen. Er werd gekozen voor een gebouw dat een tegenhanger vormde met de RK kerk. Daarvoor werd het oude gemeentehuis afgebroken en op diezelfde plaats werd het nieuwe gemeentehuis gebouwd.

Later bleek dat het nieuwe gemeentehuis toch te klein was en werden er ruimtes **voor** geplaatst, de vijver werd daarvoor gedempt. Maar weinig mensen vonden het een mooi complex en de naam van kippen hokken werd nog weleens gebruikt. Later zijn de ervoor gebouwde ruimtes weer afgebroken.

Het **Schietstroatje**. Dit paadje heeft in de volksmond deze naam gekregen, omdat volgens de overlevering hier vroeger voor en na de mis de kerkgangers langs het paadje (stroatje) hun behoefte deden. De weg van en naar huis was soms te lang... oorspronkelijk was er ook meer begroeiing. Hier lag ook de bluswater vijver. Links van het pad het nieuwbouw project aan de toepasselijke straatnaam "Het Hoefiezer" genoemd naar het feit dat hier oorspronkelijk een smederij en een stal (nödstal) was om paarden te beslaan Aan het einde van het "Stroatje" zien we een oude mouterij, (rechts op de hoek) de ramen boven diende om de temperatuur te regelen. In Vierlingsbeek waren oorspronkelijk ten minste 3 brouwerijen.

Aan het einde van het weggetje staat een oud café: "De Wildeman" .

(volgens kenners komt de café naam "Wildeman" op meer plaatsen voor. Het kan ontstaan zijn doordat Vierlingsbeek bijna altijd een grensplaats was en dat spionnen uit de overkant braspertijen organiseerde om de bevolking over te halen voor de andere kant te kiezen.)

We gaan nu linksaf en lopen over de "Burggraaf" en langs het hoefiezer waar in 2013 door opgravingen 15 crematiegraven met diverse urnen zijn gevonden, van ongeveer 2.800 jaar oud.

Ook werden er 4 plattegronden gevonden van huizen / boerderijen uit de 12 à 13e eeuw. Daarin werden bijzondere kelderkuilen of hutkommen aangetroffen, met een rechthoekige structuur en een verdiepte bodem. Deze werden gebruikt als (ambachts) schuurtje. De archeologen noemden dit een zeer uitzonderlijke vondst.

Door Tonnie Thijssen is een kopie van de mooiste gevonden urn gemaakt. De urn, zoals die op de foto staat, is volledig handmatig gemaakt op dezelfde wijze als de gevonden urn. (Type 58)

De Burggraaf herinnerd aan een gracht om een versterking die er geweest moet zijn, er is nooit onderzoek gedaan, zoals bijv. in Venray. Rechts heb je uitzicht op een oude maasarm, die midden door Vierlingsbeek liep.

Overall, rond de kern van Vierlingsbeek, waren oorspronkelijk kleine straatjes die een kortere weg betekende naar de kerk, nu naar de supermarkt. (veel van deze straatjes zijn verdwenen, of slecht zichtbaar, het kreupelstraatje is er nog)

Vorbij de nieuwbouw linksaf over een smal (tegelpad) pad.

Rechts van het pad: een hoogstam-vruchtboomgaard .

Fruitteelt in hoogstam-boomgaarden is in Nederland tamelijk oud. Vermoedelijk werd de fruitteelt begin onze jaartelling door de Romeinen geïntroduceerd. Omstreeks de middeleeuwen waren het vooral de kloosters, kastelen en andere aanzienlijke landgoederen, die in hun hof of gaarde fruit teelden. Pas later in de 15^e eeuw verscheen de boomgaard als zelfvoorziening rond de boerderijen. De fruitbomen (hoogstam) hadden een ondergroei van gras, die als weide voor het vee diende.

Veel inwoners van Vierlingsbeek hadden een eigen boomgaard achter het huis.

Verschillende oude rassen worden hier door het IVN onderhouden, o.a. Wijnpeer, Groninger kroon en Goudrenet, gepland rond 1925.

Wij zijn nu weer terug op het Vrijthof en gaan op het einde van het plein rechtsaf: de Spoorstraat in, met links herberg Thijssen, vroeger "het Hoekje". Rechts de vroegere Boerenleenbank. Links voor ons zie je nu: de **Synagoge**, voorzien van een klokgevel. Volgens de muurankers is het in 1756 gebouwd en heeft vanaf 1850 tot 1925 dienst gedaan als synagoge.

Volgens oude bronnen woonden er in 1839 slechts een dertigtal Joden en toen moet er reeds een synagoge geweest zijn, die ondergeschikt was aan die van Cuijk.

De Joden hier hadden de typische "diasporaberoepen", als slager, goudsmid, (vee)koopman, handelaar in textiel en marskramer. In de kleine dorpen pasten de joden zich gemakkelijk aan het normale leven aan. Ze moesten wel, daar ze op de bestaande voorzieningen aangewezen waren. Zo gingen in Beek de joodse kinderen naar de katholieke school en kregen onderricht van de zusters. Uit de Joodse gemeenschap van Beek stamde ook Salomon Frederik van Oss, de journalist die in 1914 het nog steeds bestaande weekblad De Haagse Post oprichtte en naar hem werd in Amerika een treinstation en een school genoemd, "Vanoss" in Kansas.

Slechts enkele meters verder staat links het **koningskerkje**. Het Koningskerkje heeft tot 1997 dienst gedaan als Nederlands Hervormde kerk. De eerste steen van het huidige gebouw is traditiegetrouw

door het zontje van de predikant gelegd op 29 april 1843. Een halfjaar later, op 8 oktober 1843, werd de kerk ingewijd. Dit was het zesde Protestantse bedehuis sinds 1648.

In 1800 hadden de Katholieken hun kerk en pastorie weer terug gekregen en gingen de Protestantse dorpsgenoten op zoek naar een nieuw onderkomen voor hun kerk en pastorie. Dit verliep niet helemaal vlekkeloos, de medewerking van de Katholieken en het nieuwe gemeentebestuur was niet groot.

Een en ander werd niet bevordert door de opstelling van dominee Hanewinkel, maar na diens vertrek (op 14 maart 1811) en de donatie van koning Willem 1 werden de problemen snel opgelost.

Het gebouw is een zogenaamde waterstaatkerk. Koning Willem I had in 1824 bepaald dat er geen nieuwe kerken gebouwd mochten worden zonder zijn voorafgaande toestemming, hetgeen in de praktijk betekende dat Ingenieurs van Waterstaat de ontwerpen maakten of toezicht hielden op het ontwerp van anderen. Typisch zijn ook de klokkentorentjes, boven de voorgevel, vier- of zeskantig en bekroond door een lantaarn (koepeldak of dakruiter op zuiltjes).

Rondom de kerk is de begraafplaats nog aanwezig. Vanaf maart 1998 is het Koningskerkje, (donatie koning Willem1) o.a. in gebruik als concertpodium, expositieruimte en als trouwlocatie.

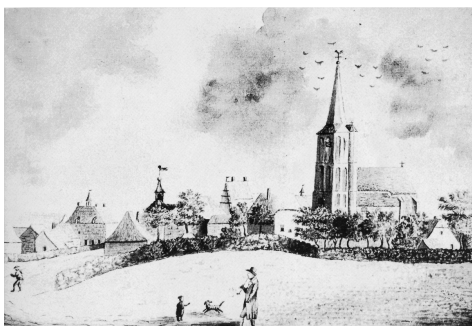

Het volgende pand is "Huis ter Maas".
Voor 1800 was het een woonhuis en woonde er een boomkweker. De protestantse gemeenschap was na 1800 op zoek naar een nieuw onderkomen voor hun predikant en kerk en kochten de woning, die eigendom was van chirurgijn **Maas** uit Goch. (deze bezat in Vierlingsbeek meerdere percelen en huizen.)

7040.293 Index schepenprotocol Vierlingsbeek .

Schepenakte 135 Johannes Anthonius Cornelis Maas chirurgijn en echtgenote Anna Maria Fredrica van Berlo wonende te Goch, verkopen aan de Hervormde Gemeente van Vierlingsbeek, een huis met achterhuisje, moeshof en boomgaard in het zuiden en noorden grenzend aan de gemene straten, voor F.1135,-Jaarlijks belast aan de parochiale kerk alhier met eenen halven sester rubzaat en een oud meurken welk betaald wordt met F.10,-.

Datering: 14-06-1810 Soort akte: Verkoop Plaats: Goch / Vierlingsbeek

Deze tekening door H. te Neuwes en C. Schindler van Vierlingsbeek toont het dorp met de dominerende St. Laurentiuskerk gezien vanuit het Makken veld.
Herkenningpunten op deze prent zijn in de linker hoek de pastorie van de dominee, de latere jeugdherberg, hier nog niet met een etage verhoogd en rechts daarvan de Protestantse kerk (met later toegevoegde klokkentoren en vaantje)en enkele huizen aan de Kerkstraat. ± 1811

Dominee Bronckhorst, in het bezit van negen kinderen en veel geld, liet in 1811 een tweede verdieping aanbrengen en sedertdien was het een waardige pastorie. Dat was niet zo eenvoudig en dus bouwde men een nieuwe muur om het bestaande pand, let maar op de dikke muren. Dominee Boeser was de laatste predikant die hier woonde, hij kwam om tijdens de bevrijding in Eindhoven.

In Grenzen verlegd wordt er nog een andere versie verteld over de oorsprong van het Huis ter Maas. Op aandringen van Dominee Hanewinkel zou de minister van financiën op 17 September 1806 geld hebben vrijgemaakt voor de bouw van een nieuwe pastorie aan de vroegere Kerkstraat nu Spoorstraat. Dat gebouw zou nu Huis ter Maas zijn.

Op de tekening uit 1811 is de latere pastorie te zien, echter toen nog als een normaal huis.

Dat maakt de versie niet perse onmogelijk maar wel twijfelachtig.

Na de tweede wereldoorlog sloot de Beekse Gemeente zich bij Boxmeer aan. Een korte tijd werd het pand toen bewoond door de familie van Heijst, vervolgens was de afdeling van de H.A.R.K. (Hulp Aktie Rode Kruis) er gevestigd evenals de afdeling sociale zaken van de gemeente Vierlingsbeek. De bedoeling was het gebouw geschikt te maken tot rustoord voor protestantse bejaarden, maar in 1950 werd het tot 1970 verhuurd aan de jeugdherbergcentrale te Amsterdam. Tenslotte kocht de Gemeente Vierlingsbeek het pand met tuin in 1970 en verkocht de woning door aan een particulier. Het bijbehorende park, de vroegere kwekerij werd een gemeentelijk parkje, een koningsparkje. Achterin staat nog de Beatrix boom, gepland naar aanleiding van haar troonsbestijging, April 1980.

Over de oorsprong van dit pand bestaat nog een wat koninklijkere versie:

Het zou gebouwd zijn als jachtverblijf voor koning Willem I, die in Vierlingsbeek met de bewoners van kasteel "De Hattert" kwam jagen. Willem I zou dit buitenverblijf aan de Nederlands Hervormde Gemeente te Vierlingsbeek vermaakt hebben.

Voor dit verhaal is geen enkele bevestiging te vinden, wel is bekend dat Koning Willem 1 in Nederland kwam in 1813 en werd gekroond in 1815.

Maar reeds in 1811 werd er een verdieping op het pand van de hervormde pastorie gezet, daarmee is dat (bovenstaande) verhaal ten minste zeer twijfelachtig.

Wel is bekend dat **Koning Willem 2**, op doorreis naar Maastricht, Vierlingsbeek heeft aangedaan, op 27 Juni 1841. Door zijn, financiële, bemiddeling kon er een nieuw kerkje voor de hervormde gemeente worden gebouwd. (zie Merlet 1989)

Op Kasteel "De Hattert" woonde vanaf 1732 tot 1760 een predikant en daarna behoorde het aan hoge militairen, of zij er ook daadwerkelijk woonde is niet duidelijk. Een adellijke familie woonde er toen zeker niet.

Kasteel Makken was toen al min of meer vervallen, en daar woonde toen ook al geruime tijd geen adellijke familie meer. De enige mogelijkheid is dat hij kwam jagen met bewoners van kasteel Geijsteren, familie Kaspar Weijchs de Wenne. Deze kreeg in 1816 de titel Baron. Deze familie onderhield en onderhoudt nog steeds goede contacten met de Oranjes. Het jagen met adellijke families vanuit Vierlingsbeek is m.i. zeer onwaarschijnlijk.

Ter info: Willem 1 kwam in Nederland in 1813 en werd gekroond in 1815 en hij regeerde tot 1840. Willem 2: 1840 – 1849 en Willem 3 1849 -1890.

Dat de overgang tussen 1800 en 1810, tussen Protestanten en Katholieken niet soepel is verlopen, is wel te begrijpen. Daarover zijn nog verschillende anekdotes te vertellen, die mogelijk op waarheid berusten. Maar waarvan geen bevestiging meer is te vinden. Vraag hierover na bij de gidsgroeters.

Hier gaan we naar links via de Willem1 straat of via het koningsparkje naar de Willem1 straat, achter in het parkje staat de kroningsboom van koningin Beatrix.

Dan linksaf door de Kloosterstraat en komen dan uit op een pleintje voor de basisschool.

Hier stond het Aloysius klooster van de zuster van JMJ gebouwd in 1886, die hier geplaatste lantaarns symboliseren nog de nonnenkappen.

Zij waren intensief betrokken bij het onderwijs voor meisjes. In 1904 werd de naaischool geopend, terwijl men in 1928 het verpleegtehuis "St. Theresiastichting" opende t.b.v. de verzorging van bejaarden. In 1963 werd het klooster opgeheven en verlieten de zusters het dorp.

Op het einde van het pleintje staat:

De voormalige Rooms-katholieke pastorie

De voormalige pastorie van de katholieke kerk werd in 1873 door pastoor A. van Welie uit Winssen gebouwd. Pastoor van Welie was de zoon van een rijke herenboer. De pastorie is een imitatie van een Gelderse herenboerderij, voorkomend in het Land van Maas en Waal. Het is geheel gerestaureerd.

Hier woonde ook Pastoor M. Jansen vanaf 1925 tot hij in November 1944 toen hij door de Duitsers werd meegenomen en onderweg van achteren werd neer geschoten en in een schuttersputje tussen Maashees en Geijsteren achter gelaten werd. Op 23 okt 1972 werden de stoffelijke resten gevonden en werd pastoor Jansen bijgezet op het kerkhof te Vierlingsbeek.

Voor het huis gaan we 2x linksaf en we zijn dan weer terug op het Vrijthof en kunnen, indien gewenst, onze kennismaking met de geschiedenis van Vierlingsbeek vervolgen per fiets of auto.

Lengte van de wandeling ongeveer 800 meter.

Jan Hendriks

Gidsgroeter en bestuurslid heemkunde vereniging: **Stichting de oude Schoenendoos.**